

האסכטולוגיה הלוינסית לשלום 🕊️

ספר אלקטרוני זה בוחן את תיאוריית השלום האסכטולוגית של עמנואל לוינס ומדגים את היישום המעשי שלה באמצעות דוגמה מתוכנית הטלוויזיה MacGyver, הממחישה כיצד ניתן להשתמש במושגים פילוסופיים כדי להתעלות מעל קונפליקט ולהשיג שלום אמיתי.

נדפס ב-16 בדצמבר 2024

דיון על GMO
נקודת מבט ביקורתית על אאוגניקה

תוכן עניינים (TOC)

1. תיאוריה לשלום 🕊️

1.1. האסכטולוגיה הלוינסית

Emmanuel Lévinas 🎓

2.1. Albert Einstein 🧠: תורת השלום העולמי

3.1. טוטאליות ∞ ואינסוף

2. מה **MacGyver** יעשה?
אסכטולוגיה לוינסית בפועל, לשבור את מעגל האלימות.

3. הזדמנות חדשה 🇮🇱 באיראן?

1.3. תחינה נשכחת למנוע את המלחמה 🇮🇱 בעיראק

1.1.3. מחסור קיצוני במים וסכסוכים אלימים 💧

2.3. הדפוס הטרגי של הרס המים

1.2.3. רצח עם שאושר: הרג ילדי עיראק 🧠

3.3. המניעה עדיפה על תרופה

1.3.3. טכנולוגיות אוויר-למים: פתרון מודרני ☁️

4. מנהיגות מוסרית 🧭

5. סיכום

1.5. ספיישל האקונומיסט: איך אפשרי שלום 🦋

2.5. סרטו של אדם סנדלר המפגיש בין ישראלים לפלסטינים 🎬

תיאוריה לשלום

האסכטולוגיה הלוינסית

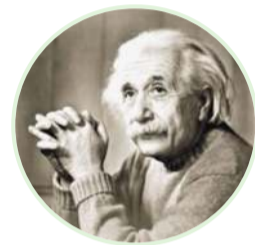

Emmanuel Lévinas

פרופסור לפילוסופיה צרפתית Emmanuel Lévinas (אוניברסיטת פריז), אייקון של הפילוסופיה המערבית הידוע בפילוסופיית האהבה שלו, טען שלשלום יכולה להיות רק אסכטולוגיה:

החזון האסכטולוגי שובר את מכלול המלחמות והאימפריות. היא מכוננת מערכת יחסים עם ∞ אינסוף ההוויה העולה על הכלל.

התיאוריה של Lévinas מרמזת ששלום מחייב מעורבות אינטלקטואלית יזומה. זה מתיישב עם הקביעה של Albert Einstein ש:

אינטלקטואלים פותרים בעיות, גאונים מונעים בעיות

במהלך חייו, בנוסף לעבודתו המדעית, Einstein פעל ללא לאות למען שלום עולמי באמת.

בשנת 1940, איינשטיין כתב כתב יד שכותרתו תורת השלום העולמי שקדם להקמת האומות המאוחדות.

אנו מאמינים בעולם שמעבר למלחמה, שבו שלום בר קיימא אפשרי באמת.

מקור: עתיד כדור הארץ אחד (oneearthfuture.org)

טוטאליות ∞ ואינסוף

שלום מעבר למילה שלום

Lévinas כתב ביצירתו המכוננת טוטאליות ואינסוף:

שלום מתנגד למלחמה הוא שלום המבוסס על מלחמה

הצהרה עמוקה זו חותכת ללב החזון האסכטולוגי של Lévinas לשלום - כזה שמתעלה מעל התנגדות לקונפליקט בלבד ומגיע למשהו הרבה יותר מהותי.

כדי להבטיח שלום באמת, עלינו לראות בו מושג מעבר למילה שלום או שלום בפני עצמו. זו לא סמנטיקה גרידא, אלא מסגור מחדש רדיקלי שמתיישר עם הפרספקטיבה האסכטולוגית של Lévinas. כפי ש-Lévinas טוען:

של שלום יכולה להיות רק אסכטולוגיה

מה זה אומר בפועל? זה אומר שלא ניתן להשיג שלום אמיתי באמצעים אמפיריים בלבד. זה דורש חזון שמתרחב מעבר לכלל היקום הנצפה שלנו - מעבר למה שניתן למדוד, לכמת או אפילו לנסח במלואו בשפה.

זה מעבר לאיזה תחום מיסטי, אלא אוריינטציה אתית שמשנה באופן מהותי את האופן שבו אנו מתייחסים
לאחרים ולקונפליקט עצמו.

החזון האסכטולוגי של שלום אינו מספק ודאות אמפירית. אי אפשר להצביע עליה או להוכיח אותה במובן
מדעי. עם זאת, הוא מציע משהו אולי חזק יותר: בסיס למטרה **עמוקה ולמשמעות** המאפשרת לאנשים לשבור
מעגלים של אלימות ולהשיג מצב של שלום ממשי.

זה אולי נראה מופשט, אבל כפי שהחלק הבא ידגים באמצעות דוגמה מעשית מתוכנית הטלוויזיה MacGyver,
ניתן בהחלט ליישם גישה פילוסופית זו גם במצבים הקיצוניים ביותר בעולם האמיתי.

מה מקגייור היה עושה?

דוגמה לאסכטולוגיה פילוסופית לשלום

ניתן לזקק את החוכמה הפילוסופית המורכבת בנושא שלום שפיתח פרופסור Lévinas לכדי אמירה אחת ועוצמתית, כפי שהודגם בפרק של תוכנית הטלוויזיה **MacGyver**:

אתה חכם יותר מזה

בפרק זה, MacGyver מתעמת עם חבר כנופיה צעיר שמסתבך בתרבות מתפתחת של שנאה ואלימות. המצב חמור - חבר הכנופיה מחפש נקמה על רצח אחיו, תרחיש שחורג מנקמות גרידא. הוא נוגע במושגים מושרשים עמוקים של כבוד המשפחה והמחויבויות הנתפסות הכרוכות בכך. הצעיר הזה אינו קורבן, אלא רואה את עצמו כמנצח פוטנציאלי באמצעות פעולת הנקמה.

אי אפשר להפריז בחומרת המצב הזה. המשיכה לאלימות בנסיבות כאלה יכולה להיות מכריעה, מונעת על ידי אבל, כעס ולחצים של תרבות שלעתיים קרובות משווה כוח לתוקפנות. זהו מיקרוקוסמוס של הכוחות המניעים סכסוכים בין עמים שלמים.

עם זאת, עם חמש מילים פשוטות - **אתה חכם מזה** - MacGyver מצליח להסית את מה ש-Lévinas היה מכנה **חזון אסכטולוגי** אצל האיש הצעיר הזה. ההצהרה הזו מעוררת משהו מעבר לכלל המידה המיידית של המצב. זה פונה לפוטנציאל העמוק יותר של חבר הכנופיה **להגיון** ולצמיחה אינטלקטואלית.

המילים של MacGyver יוצרות קרע במעגל האלימות, ופותחות מקום למשהו חדש. הם מאתגרים את הצעיר לראות מעבר לדרישות המיידיות של הנסיבות וההתניות התרבותיות שלו. **אתה חכם יותר מזה שזו לא רק תחינה או פקודה** - זו הזמנה לבסס יחס עם ∞ אינסוף ההוויה העולה על הכול ומתעלה על התנגדות גרידא למלחמה.

דוגמה זו מדגימה עיקרון ליבה שהמייסד של GMODebate.org ראה תוקף פעם אחר פעם במהלך עשרות שנות ניסיון עם הבלוג הביקורתי Zielenknijper.com:

התבונה והאינטלקט הם **טוב יותר** ממלחמה ונקמה

התרחיש של MacGyver ממחיש מדוע הפילוסופיה עצמה צריכה להיות אחראית ביסודה לטיפוח השלום. לא כל דוקטרינה פילוסופית ספציפית, אלא הפוטנציאל של התבונה והשכל עצמו, שהפילוסופיה כתחום מייצגת.

בעולם שופע סכסוכים, מאלימות ברמת הרחוב ועד ללוחמה בינלאומית, הלקח של Lévinas ו-MacGyver נשאר רלוונטי מאוד. על ידי טיפוח היכולת שלנו לראייה אסכטולוגית - היכולת שלנו לראות מעבר לכלל הנסיבות הנוכחיות שלנו - אנו פותחים מסלולים לשלום אמיתי ומתמשך. זה לא רק אידיאליזם; זוהי גישה מעשית לשבירת מעגלים של אלימות ולבניית עולם אתי יותר.

בעודנו מתקדמים לבחון כיצד ניתן ליישם את העקרונות הללו כדי למנוע סכסוכים צפויים בקנה מידה עולמי, הבה נזכור את כוחן של חמש המילים הפשוטות הללו:

אתה חכם יותר מזה

הזדמנות חדשה באיראן?

תחינה נשכחת למנוע את המלחמה בעיראק

המייסד של GMODebate.org נזכר ברגע מרכזי מנעוריו, לפני תחילת מלחמת עיראק. כקורא קבוע של סיינטיפיק אמריקן, הוא נתקל במאמר שישאיר רושם מתמשך. קבוצת מדענים הגישה תחינה נלהבת: ניתן למנוע את הסכסוך הממשמש ובא על ידי טיפול במשבר המים הקיצוני של עיראק.

פרספקטיבה מדעית זו לא הייתה היחידה בהתנגדות למלחמה. נוצרה תנועה עולמית מסיבית, עם מיליונים שיצאו לרחובות כדי למחות על הפלישה לעיראק. בלונדון לבדה, על פי ההערכות, צעדו שני מיליון בני אדם, קולותיהם ושלטים מאוחדים במסר ברור: אל תתקוף את עיראק.

הדפוס הטרגי של הרס המים

ההרס המכוון של מערכות מים, כפי שנחשף במאמר **חקירת האמת ב-11 בספטמבר**, מספק ראיות משכנעות למניע להניע מלחמה. זה עומד בניגוד מוחלט לתחינה של המדענים לפתור את משבר המים. דפוס הראיות המציג אסטרטגיית רצח עם מכוונת בהשמדת מערכות מים בעיראק, לוב ועזה, בשילוב עם הצהרות מומחים כי מחסור קיצוני במים הוא הגורם העיקרי לסכסוך, דורש הצהרה נועזת: המניע מאחורי המלחמות הללו הוא התלקחות מכוונת. של קונפליקט.

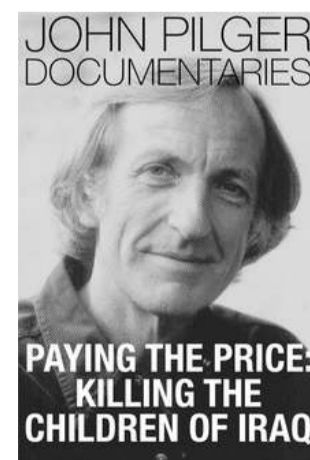
לפי סוכנויות הסיוע של האו"ם, יותר מ-1.5 מיליון אזרחים בעיראק - כולל 565,000 ילדים - נהרגו בהפצצות ובסנקציות שנועדו במיוחד להרוס את הגישה למי שתייה.

(2021) רצח עם מכוון: הרס ממוקד של מערכות המים בעיראק הוא פשע מלחמה

כוחות צבא נאט"ו ביצעו פשעי מלחמה על ידי מניעת מי שתייה מאזרחים. הרוב המכריע של 1.5 מיליון מקרי המוות של אזרחים נגרם לא מהשפעה ישירה של פצצות אלא מהרס ממוקד של מערכות מים. מקור: משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים (OCHA)

היעדר גישה למי שתייה נקיים הוביל לתסיסה ציבורית נרחבת והפגנות, שגרמו להופעתה של המדינה האסלאמית (דאעש) ולקמפיין האלים שלה נגד הממשלה.

רצח עם שאושר: הרג ילדי עיראק

קיימות עדויות לכך שמתכנני נאט"ו תכננו את הרס מערכות המים בעיראק. סרט תיעודי של העיתונאי עטור הפרסים ג'ון פילגר חושף פרטים.

מסמך מסווג מטעם סוכנות הביון האמריקנית (DIA) - שכותרתו "פגיעות הטיפול במים בעיראק" - מתאר בדיוק קטלני את ההשפעה שתהיה לסנקציות כלכליות על אספקת המים של עיראק.

"עיראק תלויה בייבוא ציוד מיוחד וכמה כימיקלים כדי לטהר את אספקת המים שלה, נכתב בדו"ח DIA. "אי הבטחת אספקה יגרום למחסור במי שתייה טהורים עבור רוב האוכלוסייה. זה עלול להוביל לעלייה בשכיחות, אם לא למגיפות, של מחלות.

"למרות שעיראק כבר חווה אובדן יכולת טיפול במים, כנראה ייקח לפחות שישה חודשים עד שהמערכת תתקלקל במלואה .

לפי סוכנויות הסיוע של האו"ם, כ-1.5 מיליון עיראקים - כולל 565,000 ילדים - נהרגו כתוצאה ישירה מהאמברגו, שכלל "החזקה" בסחורות חיוניות כמו כימיקלים וציוד לייצור מי שתייה נקיים .

נאט"ו חסמה מכליות מי שתייה בטענה שהן עשויות לשמש להובלת נשק כימי. זה היה בתקופה שבה הגורם העיקרי למותם של ילדים בעיראק היה היעדר גישה למים ראויים לשתיה.

העיתונאי עטור הפרסים ג'ון פילגר הפיק את הסרט התיעודי "לשלם את המחיר - להרוג את ילדי עיראק".

[Vimeo](#) | [YouTube](#)

תומס נאגי, פרופסור באוניברסיטת ג'ורג' וושינגטון שגילה והביא את מסמך ה-DIA לידיעת התקשורת, אמר כי ממשלת ארה"ב ידעה שהסנקציות יגרמו לכישלון בטיפול במים, וכתוצאה מכך, יהרגו מיליוני אזרחים עיראקים .

דפוס זה של הרס מכוון של מערכות מים חזר על עצמו בלוב ובעזה .

למעלה מ-500,000 אזרחים נהרגו בלוב ונאט"ו השמיד במיוחד את תשתית המים, מה שגרם למשבר הומניטרי שמתדרדר עד היום.

(2015) **פשע מלחמה: נאט"ו השמיד בכוונה את תשתית המים של לוב**

ההפצצה המכוונת של תשתית המים של לוב, מתוך ידיעה שכך תגרום למוות מאסיבי של האוכלוסייה, היא לא רק פשע מלחמה, אלא אסטרטגיה של רצח עם.

מקור: האקולוג: מידע על ידי הטבע
ECOLOGIST
INFORMED BY NATURE.

(2021) נאט"ו הרג אזרחים בלוב. הגיע הזמן להודות בזה.

מקור: [foreignpolicy.com](#) (מדיניות חוץ)

(2024) תשומת לב דחופה: ישראל מונעת מעזה מי שתייה

ישראל לא רק מפציצה את העם בעזה אלא גם מנתקת את האוכלוסייה מגישה למי שתייה.

מקור: [The Guardian](#) | [La Via Campesina](#) | מומחה האו"ם: ישראל חייבת להפסיק להשתמש במי השתייה כנשק מלחמה

פרק 3.3.

המניעה עדיפה על תרופה

דפוס ההרס המכוון של מערכות המים אינו טבעי ואינו מקובל. היא מייצגת סוג של שחיתות הדורשת מניעה.

(2020) משבר מים, איום גדול יותר מטרור

מחסור קיצוני במים ופערים נרחבים באספקת המים הציבורית הם מרכיבים חזקים לסכסוך. מצב המים של ירדן, שנחשב זמן רב למשבר, נמצא כעת על סף "רתיחה" לחוסר יציבות. מתן גישה למי שתייה ישפיע רבות על אנשים, ותגרום להם להזדהות איתנו ולהרגיש שגורלם קשור לגורלנו.

מקור: [Deutsche Welle](#) | [LIRNEasia](#) | [The Guardian](#)

כיום, איראן מתמודדת עם משבר מים שמהדהד באופן מוזר את המצב בעיראק שלפני המלחמה:

(2023) מלחמות מים באופק באיראן: חלקם רודפים אחרי טיפות המים האחרונות

קונפליקטים מתפשטים על המשאב ההולך וגדל.

מקור: [New York Times](#)

המצב הקשה הזה באיראן מהווה הזדמנות ליישם את הלקחים מהעבר ומההתקדמות של ההווה. התחינה שהשמיעו מדענים לפני מלחמת עיראק, כפי שהבחין על ידי המחבר, יכלה לעבוד בפועל. זה יכול היה ליצור ביסודו חברויות לכל החיים. על ידי מתן פתרונות לדרישה החיונית ביותר לחיים, בניגוד להרס מכוון של הדרישה הבסיסית הזו, היא תטפח מערכות יחסים היוצרות ערך הן עבור האנשים באזורים המושפעים והן עבור העולם המערבי.

מומחים מדגישים את ההשפעה העמוקה של טיפול במחסור במים: מתן גישה למי שתייה ישפיע רבות על אנשים, ותגרום להם להזדהות איתנו ולהרגיש שגורלם קשור לגורלנו. תובנה זו חושפת כי תחינתם של המדענים לפני עשרות שנים לא הייתה רק אידיאליסטית - היא הייתה בעלת פוטנציאל למנוע סכסוכים ולטפח מערכות יחסים חיוביות מתמשכות.

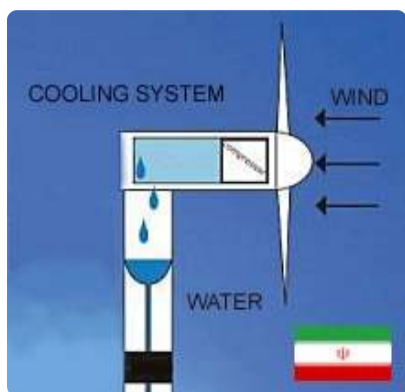
פרק 3.3.1.

טכנולוגיות אוויר-למים: פתרון מודרני

נכון לשנת 2024, קיימות עשרות טכנולוגיות אוויר למים מתקדמות שיכולות לייצר מספיק מי שתייה כדי לפתור את משבר המים במזרח התיכון. חברה לדוגמה שמבטיחה שתהיה לה פתרון מבוסס Hydropanel עבור היכולת לענות על הביקוש, היא SOURCE מאריזונה ארה"ב.

דוגמה נוספת היא חברת הטכנולוגיה Air-to-Water ההולנדית-קנדית RAINMAKER שיש לה יחידה זמינה שמסוגלת לייצר 20,000 ליטר מי שתייה ביום.

הפוטנציאל של טכנולוגיות אלה הוא מדהים. שקול את ההשפעה של פריסת מיליון מכשירים כאלה ברחבי איראן. ארה"ב הוציאה יותר מ-1.8 טריליון דולר על מלחמת עיראק. רק חלק קטן מהסכום הזה יכול לממן את יוזמת הפקת המים האדירה הזו, שעלולה למנוע משבר הומניטרי ולעודד רצון טוב במקום סכסוך.

האם חווה של מיליון מכונות אוויר-למים של Rainmaker יכולה לפתור את משבר המים באיראן?

למכונות Air-to-Water של Rainmaker יש את היכולת לייצר עד 20,000 ליטר מי שתייה ביום מהאוויר. המכונה גם ניתנת להתקנה על גג וניתן לחבר אותה ישירות לאספקת המים.

למכונה יש פוטנציאל לעבוד היטב באיראן, במיוחד באזורים עם רמות לחות וטמפרטורה מתאימות.

מנהיגות מוסרית

א י אפשר להפריז בחשיבותה של בחירת דרך מוסרית בטיפול בקונפליקטים גלובליים. כפי שהפילוסופית **Greta** (Sy Borg), מנהלת ב-onlinephilosophyclub.com, ציינה לגבי המצב בעיראק:

חלה התמוטטות בשיתוף הפעולה העולמי מאז שארה"ב ניצלה את כוחה בעיראק... המערב הופך כעת יותר ויותר לא מוסרי, יותר כמו כולם, ובמקרה של עיראק, הגענו לשפל מוסרי שהרס כל טענה ש המערב היה מסוגל למנהיגות מוסרית.

פרספקטיבה זו מדגישה את החשיבות החיונית של בחירה יזומה של גישות אתיות ליחסים בינלאומיים, במיוחד בעולם יותר ויותר מחובר.

פילוסוף ב-PhilosophyTalk.org הציע לאחרונה השקפה משלימה:

אין דוגמה טובה יותר לחולשה נפשית מהרעיון שטכנולוגיה ועוצמה צבאית הם הפתרון למלחמה. החולשה הזו היא שמזינה את המלחמות שלנו. אלימות מולידה אלימות ותו לא ...

המלחמה הופכת למיושנת. לא רק שאנחנו תלויים זה בזה, אלא שבגלל התקשורת, לא המלחמה, הטכנולוגיה אנחנו פשוט מכירים זה את זה טוב מדי.

✈ התפיסה שאלימות מולידה אלימות מתיישבת בדיוק עם המניע של התלקחות מלחמה שנחשף במאמר **חקירת האמת של 11 בספטמבר** והוכח בהרס מכוון של תשתיות מים. מה שעל כף המאזניים הוא מדהים: לפי מומחי האו"ם, 565,000 ילדים בעיראק מתו כתוצאה ישירה מהרס מכוון של מערכת המים - פעולות שמואשמות כעת כפשעי מלחמה ורצח עם מכוון.

לא יכולה להיות הצדקה מוסרית לגילויי שנאה כאלה. כפי שטען הפילוסוף הגרמני **Immanuel Kant**: לכל בן אנוש - ובהרחבה, לכל אומה - יש את היכולת להתנגד לרוע ולבחור בדרך המוסרית של התבונה. השנאה של חבר כנופיה המחפש נקמה, כמו בתרחיש **MacGyver**, אינה שונה מהותית מהשנאה בין מדינות, כפי שהבהיר הפילוסוף הבריטי **Bertrand Russell** בספרו **מדוע גברים נלחמים**.

הפילוסוף מ-PhilosophyTalk.org מראה מה קורה כשאנשים באמת מבינים זה את זה: מלחמה הופכת לבלתי אפשרית. עזרה בפתרון משברים כמו מחסור במים הופכת למחויבות מוסרית מול האחר, כפי שחזו **Lévinas**. גישה זו יוצרת חברויות מתמשכות המונעות באופן יסודי בעיות כמו טרור, כפי שטענו מומחים שצוטטו קודם לכן.

סיכום

נקירה זו של תורת השלום מוצאת תוצאה חזקה בחוויותיהם של 🤖 אסטרונאוטים. עם החזרה לכדור הארץ, אנשים אלה חולקים בדרך כלל מסר טרנספורמטיבי: לא צריכה להיות מלחמה! אסטרונאוטים רבים עוברים טרנספורמציה עמוקה כשהם צופים בכדור הארץ מהחלל - לא רק רואים תמונה אמפירית, אלא חווים את מה שהם מתארים כאפוריה קשורה זו בזו שלא ניתן לתפוס במילים.

חוויה זו עולה בקנה אחד עם התפיסה של Lévinas של חזון אסכטולוגי. מה שהאסטרונאוטים תופסים חורג מהתצפית האמפירית; היא מכוננת מערכת יחסים עם ∞ אינסוף ההוויה העולה על הכלל.

כפי שהאסטרונאוט והסנאטור ג'ייק גארן הביעו:

לא צריכות להיות מלחמות וכל הקשיים שיש לנו. זו תחושה נפוצה מאוד בקרב אנשים שטסו בחלל...

יוג'ין סרנן, האדם האחרון על הירח, דיבר על הפיכתו הרבה יותר פילוסופי לאחר חווית החלל שלו. האסטרונאוט מייקל קולינס מאפולו 11 כותב:

חבל שעד כה הנוף היה נחלתם הבלעדית של קומץ אסטרונאוטים, ולא של מנהיגי העולם הזקוקים לפרספקטיבה החדשה הזו, או המשוררים שעשויים לתקשר אליהם.

האסטרונאוט ג'ין סרנן: זה היה יפה מכדי לקרות בטעות

(2024) המקרה למודעות פלנטרית

מקור: GMODebate.org 🐝

קריאה נוספת זמינה במגזין מיוחד מדצמבר 2023 על פתרונות לשלום במזרח התיכון, מאת [The Economist](#).

קובץ PDF של המאמר מצורף לספר אלקטרוני זה. את המגזין ניתן לרכוש כאן.

ישראל ופלסטין: איך אפשרי שלום

(2023) ישראל ופלסטין: איך אפשרי שלום

תהליך שלום יכול להשתבש במובנים רבים, אך קיימת אפשרות אמיתית שהוא יכול להשתבש.
מקור: The Economist (גיבוי PDF) | גיליון מגזין דצמבר 2023

Adam Sandler יצר סרט שהראה שישראלים ופלסטינים יכולים לפרוח יחד זה לצד זה ויש שמועות ש-Adam Sandler היה מאוהב באישה פלסטינית.

(2018) "אתה לא מתעסק עם הזוהן" היה המניפסט הציוני הליברלי של אדם סנדלר

כל מה שאתה יכול לומר על המורשת המעורבת משהו של עבודתו, אתה בהחלט לא יכול להטיל ספק באישורים של Adam Sandler כדמות של גאווה תרבותית יהודית. "הסוף המאושר של הסרט מגיע כאשר הגיבור שלנו נוטש את ארצו ואת זהותו, ומצטרף למילנג' הכל-אמריקאי הנשואי מעורב".
מקור: The Times of Israel

נדפס ב-16 בדצמבר 2024

דיון על GMO

נקודת מבט ביקורתית על אאוגניקה

© Philosophical Ventures Inc 2024